

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

**Wytyczne dotyczące optymalizacji ocen środowiskowych przeprowadzanych na mocy art. 2 ust. 3
dyrektywy w sprawie ocen oddziaływania na środowisko (dyrektywa Parlamentu Europejskiego
i Rady 2011/92/UE, zmieniona dyrektywą 2014/52/UE)**

(2016/C 273/01)

1. Wstęp

Celem zmienionej dyrektywy w sprawie ocen oddziaływania na środowisko (OOŚ) ⁽¹⁾ jest poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez uwzględnianie kwestii środowiskowych w procesie decyzyjnym dotyczącym wydawania zezwoleń dla przedsięwzięć publicznych i prywatnych wymagających oceny ich możliwego wpływu na środowisko.

Procedura ocen oddziaływania na środowisko (OOŚ) zwiększa także pewność dla inwestorów z korzyścią dla przedsięwzięć publicznych i prywatnych, zgodnie z zasadami lepszych uregulowań prawnych. Prawo Unii może niekiedy wymagać przeprowadzenia kilku ocen środowiskowych dla jednego przedsięwzięcia. Każda z nich ma na celu zapewnienie maksymalnego stopnia ochrony środowiska w konkretnym wymiarze. Rozliczne wymogi ustawowe i równoległe procedury oceny dotyczące jednego przedsięwzięcia mogą jednak skutkować opóźnieniami, rozbieżnościami i niepewnością administracyjną co do ich stosowania. Może to również prowadzić do wzrostu kosztów administracyjnych i realizacyjnych; dodatkowo mogą się pojawić rozbieżności między ocenami i konsultacjami związanymi z danym przedsięwzięciem.

W niniejszym zawiadomieniu przedstawiono wytyczne pozwalające zoptymalizować procedurę OOŚ. Skupiono się w nim na niektórych etapach procedury OOŚ i przedstawiono metody optymalizacji przeprowadzania różnych ocen środowiskowych w kontekście wspólnych lub skoordynowanych procedur (zob. rozdział 4). Niniejsze zawiadomienie nie ma charakteru wiążącego i nie ma wpływu na to, czy państwa członkowskie są zobowiązane dokonywać wyboru między procedurą skoordynowaną a wspólną, czy też połączyć ze sobą te procedury. Wreszcie należy zauważyć, że jedynym źródłem ostatecznej wykładni prawa Unii jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. (Dz.U. L 124 z 25.4.2014, s. 1). Dyrektywa 2011/92/UE stanowi ujednolicenie dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą 1997/11/WE, dyrektywą 2003/35/WE i dyrektywą 2009/31/WE.

2. Procedury wspólne i skoordynowane stosowane na mocy art. 2 ust. 3 zmienionej dyrektywy w sprawie OOS

W dyrektywie w sprawie OOS⁽¹⁾ wskazano dwie procedury pozwalające zoptymalizować przeprowadzanie ocen środowiskowych w odniesieniu do przedsięwzięć, do których ma zastosowanie dyrektywa w sprawie ocen oddziaływania na środowisko (OOS), oraz inne oceny środowiskowe przewidziane w odpowiednich przepisach UE. Są to:

- (i) procedura wspólna; oraz
- (ii) procedura skoordynowana.

W odniesieniu do danego przedsięwzięcia lub typu przedsięwzięcia może być zastosowana albo jedna z tych procedur, albo procedura łącząca je w sobie. Działania polegające na koordynowaniu lub łączeniu procedur ocen środowiskowych przeprowadzanych w odniesieniu do konkretnego przedsięwzięcia, tak aby uniknąć dublowania oraz zbędnych elementów, a także w pełni wykorzystać efekt synergii i ograniczyć do minimum czas potrzebny do wydania zezwolenia, określa się mianem „optymalizacji”. Państwa członkowskie mogą wprowadzić procedury skoordynowane lub wspólne, które spełniają wymogi odnośnych dyrektyw, uwzględniając przy tym ich konkretne zapisy.

W ramach procedury wspólnej państwa członkowskie przeprowadzają jedną ocenę oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko. Nie ma to wpływu na żadne przepisy zawarte w innych aktach prawodawstwa UE, które mogą stanowić inaczej⁽²⁾. Jedna ocena, która jest przeprowadzana zgodnie z dyrektywą w sprawie OOS, zastępuje szereg ocen w odniesieniu do danego przedsięwzięcia. Taka jedna ocena pozwala zapewnić, by przedsięwzięcie było zgodne z odpowiednim dorobkiem prawnym.

W ramach procedury skoordynowanej państwa członkowskie wyznaczają organ koordynujący różne oceny oddziaływań danego przedsięwzięcia na środowisko. Nie ma to wpływu na żadne przepisy zawarte w innych aktach prawodawstwa UE, które mogą stanowić inaczej. Funkcjonowanie pojedynczego punktu kontaktowego odpowiedzialnego za wszystkie oceny środowiskowe może poprawić przejrzystość i wydajność z korzyścią zarówno dla wykonawców, jak i administracji; ponadto podmiot taki może udzielać wskazówek w trakcie całej procedury. Wyznaczony organ administracyjny odgrywa kluczową rolę koordynacyjną oraz zapewnia płynność przeprowadzania ocen środowiskowych.

Państwa członkowskie mogą w różny sposób podejść do stosowania każdej z tych procedur. Niektóre z nich już wprowadziły procedury skoordynowane lub wspólne, o których mowa w art. 2 ust. 3 dyrektywy w sprawie OOS⁽³⁾. To na państwie członkowskim spoczywa obowiązek zapewnienia transpozycji i wdrożenia tego art. 2 ust. 3, w tym poprzez dokonanie pewnych zmian w przepisach krajowych.

W tym celu, jeśli państwo członkowskie zdecyduje się na procedurę wspólną, właściwe będzie przeprowadzenie jednej oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko. Jeśli państwo członkowskie zdecyduje się na procedurę skoordynowaną, właściwe będzie wyznaczenie organu koordynującego poszczególne oceny.

Zakres, w jakim konieczne jest wprowadzenie zmian w przepisach krajowych transponujących dyrektywę, zależy także od tego, czy państwo członkowskie zintegrowało oceny oddziaływania na środowisko z istniejącymi procedurami udzielania zezwolenia na inwestycję, innymi procedurami lub procedurami ustanawianymi do realizacji celów dyrektywy w sprawie OOS (art. 2 ust. 2 dyrektywy w sprawie OOS).

⁽¹⁾ Art. 2 ust. 3. zmienionej dyrektywy w sprawie OOS stanowi, co następuje:

„3. Dla przedsięwzięć, w przypadku których obowiązek przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy i dyrektywy Rady 92/43/EWG lub dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE, państwa członkowskie gwarantują – w stosownych przypadkach – zastosowanie skoordynowanych lub wspólnych procedur spełniających wymogi określonych odpowiednich przepisów unijnych.

Dla przedsięwzięć, w przypadku których obowiązek przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy oraz przepisów unijnych innych niż dyrektywy wymienione w akapicie pierwszym, państwa członkowskie mogą zastosować skoordynowane lub wspólne procedury.

W ramach skoordynowanej procedury państwa członkowskie dążą do skoordynowania różnych poszczególnych ocen oddziaływań danego przedsięwzięcia na środowisko wymaganych odpowiednimi przepisami unijnymi, wyznaczając w tym celu organ, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów zawartych w innych stosownych aktach prawodawstwa unijnego.

W ramach wspólnej procedury, o której mowa w akapicie pierwszym i drugim, państwa członkowskie dążą do przeprowadzenia jednej oceny oddziaływania na środowisko odnoszącej się do danego przedsięwzięcia wymaganej odnośnymi przepisami unijnymi, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów zawartych w innych stosownych aktach prawodawstwa unijnego.

Komisja zapewni wytyczne dotyczące wprowadzania skoordynowanych lub wspólnych procedur w odniesieniu do przedsięwzięć podlegających jednocześnie ocenie na mocy niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw 92/43/EWG, 2000/60/WE, 2009/147/WE oraz 2010/75/UE”.

⁽²⁾ Art. 2 ust. 3 akapit czwarty zmienionej dyrektywy w sprawie OOS stanowi, że skoordynowana procedura, o której w niej mowa, ma zastosowanie „[...] z zastrzeżeniem odmiennych przepisów zawartych w innych stosownych aktach prawodawstwa unijnego”.

⁽³⁾ Tytułem przykładu w dyrektywie Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. zmieniającej dyrektywę Rady 85/337/EWG (dyrektywę w sprawie OOS) wprowadzono następującą możliwość: „[p]aństwa [c]złonkowskie mogą przewidzieć stosowanie jednolitej procedury w celu spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy i wymogów dyrektywy Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząc[ej] zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli”. (Art. 2a).

Komisja została upoważniona do przygotowania wytycznych w sprawie wprowadzenia skoordynowanych lub wspólnych procedur w odniesieniu do przedsięwzięć, które jednocześnie wymagają przeprowadzenia oceny na mocy dyrektywy w sprawie OOS oraz dyrektyw 92/43/EWG („dyrektywy siedliskowej”) (1), 2000/60/WE („ramowej dyrektywy wodnej”), 2009/147/WE („dyrektywy ptasiej”) (2) oraz 2010/75/UE („dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych”). Komisja uważa, że takie wytyczne są zgodne również z celami określonymi w motywie 37 dyrektywy 2014/52/UE (3), które powinny być uwzględniane przez państwa członkowskie przy wdrażaniu zmienionej dyrektywy w sprawie OOS.

Choć optymalizacja jest obowiązkowa – „w stosownych przypadkach” – w odniesieniu do OOS i „odpowiedniej oceny” na mocy dyrektywy siedliskowej (4) i/lub na mocy dyrektywy ptasiej, to poszczególne państwa członkowskie same decydują, czy należy dokonywać optymalizacji w przypadku dyrektywy w sprawie OOS i ramowej dyrektywy wodnej lub dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych.

3. Planowanie procedur zoptymalizowanych

Celem optymalizacji jest przyjęcie elastycznego i kompleksowego podejścia do oceny, które można by dostosować do każdego przedsięwzięcia bez uszczerbku dla celów środowiskowych lub skutków dla poszczególnych ocen. Dzięki podejściu zoptymalizowanemu wykonawca może łatwiej rozważyć kwestię mających zastosowanie ocen, zaangażowanych organów, a także procesu konsultacji. W ten sposób można uniknąć powielania ocen oraz opóźnień w ich przeprowadzaniu.

Niezależnie od tego, czy przyjęte zostanie podejście przewidujące stosowanie procedury wspólnej lub skoordynowanej, czy też zakładające połączenie obu tych procedur, należy już na wczesnym etapie określić zakres przeprowadzanych ocen środowiskowych. W ten sposób można zidentyfikować elementy środowiska, na które przedsięwzięcie może wywierać znaczące skutki. Co się tyczy kwestii wydajności, planowanie zoptymalizowanych procedur skoordynowanych lub wspólnych przekłada się na pewność i stabilność regulacji prawnych. Tego rodzaju podejście ułatwia opracowywanie raportów dotyczących środowiska oraz informacji wymaganych na mocy różnych dyrektyw.

W przypadku stosowania procedury wspólnej Komisja zachęca państwa członkowskie do przygotowywania jednolitego, zintegrowanego raportu dotyczącego środowiska i obejmującego informacje uzyskane w ramach wszystkich przeprowadzonych ocen. W celu zapewnienia systematyczności procedury oceny oraz zgodności z wszystkimi odnośnymi dyrektywami zaleca się objęcie oceną wszystkich mających znaczenie aspektów przedsięwzięcia już od samego początku. W przypadku procedury skoordynowanej wyznaczony organ kieruje różnymi ocenami, które należy przeprowadzić. Z kolei w ramach oceny wspólnej przeprowadzana jest tylko jedna ocena oddziaływania na środowisko.

3.1. Ocena oddziaływania na środowisko (OOS) i odpowiednia ocena

Dyrektywa w sprawie OOS stanowi, że dla przedsięwzięć, w przypadku których obowiązek przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynika jednocześnie z dyrektywy w sprawie OOS i dyrektywy siedliskowej, zwłaszcza zaś z art. 6 ust. 3–4 dyrektywy siedliskowej (odpowiednia ocena), i/lub z dyrektywy ptasiej, państwa członkowskie – w stosownych przypadkach – gwarantują zastosowanie skoordynowanych lub wspólnych procedur spełniających wymogi tych dwóch dyrektyw.

Słowa „gwarantują zastosowanie”, które są użyte w art. 2 ust. 3 akapit pierwszy zmienionej dyrektywy w sprawie OOS, oznacza, że zastosowanie tych procedur jest obowiązkowe; z kolei użyte w drugim akapicie tego samego artykułu słowa „mogą zastosować” wskazują, że w tym zakresie istnieje możliwość wyboru. Zwrot „w stosownych przypadkach” odnosi się do kwestii, czy te dwie procedury są faktycznie właściwe w danym przypadku. Innymi słowy, jeśli w odniesieniu do przedsięwzięcia wymagane jest przeprowadzenie oceny na mocy dyrektywy w sprawie OOS i dyrektywy siedliskowej, należy zastosować procedurę skoordynowaną lub wspólną, chyba że nie są one właściwe w przypadku danego przedsięwzięcia. To konkretne państwo członkowskie określa, czy dana procedura jest właściwa, czy też nie.

(1) W niniejszych wytycznych szczególną uwagę zwraca się na „odpowiednią ocenę” skutków dla obszarów Natura 2000, tj. terenów mających znaczenie dla Wspólnoty i specjalnych obszarów ochrony (SOO) wyznaczanych na mocy dyrektywy siedliskowej oraz obszarów specjalnej ochrony (OSO) wyznaczanych na mocy dyrektywy ptasiej, zgodnie z art. 6 ust. 3–4 dyrektywy siedliskowej. Oprócz konieczności przeprowadzenia odpowiedniej oceny może także zaistnieć konieczność zastosowania procedur oceny, która jest następstwem stosowania art. 12 i 16 dyrektywy siedliskowej oraz art. 5 i 9 dyrektywy ptasiej.

(2) Zgodnie z art. 7 dyrektywy siedliskowej obszary specjalnej ochrony sklasyfikowane zgodnie z dyrektywą ptasią także podlegają przepisom dotyczącym odpowiedniej oceny zawartym w art. 6 dyrektywy siedliskowej.

(3) „(37) Aby poprawić skuteczność oceny, uprościć procedury administracyjne i zwiększyć oszczędności, w przypadkach gdy obowiązek przeprowadzenia ocen dotyczących kwestii środowiskowych wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy i dyrektywy 92/43/EWG lub dyrektywy 2009/147/WE, państwa członkowskie powinny zapewnić skoordynowane lub wspólne procedury spełniające wymogi tych dyrektyw, w stosownych przypadkach i przy uwzględnieniu ich szczególnych cech organizacyjnych. W przypadku gdy obowiązek przeprowadzenia oceny dotyczącej kwestii środowiskowych wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy oraz z innych przepisów unijnych, takich jak dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywa 2001/42/WE, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE i dyrektywa 2012/18/UE, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zapewnienia skoordynowanych lub wspólnych procedur spełniających wymogi odpowiednich przepisów unijnych. W przypadku wprowadzania skoordynowanych lub wspólnych procedur państwa członkowskie powinny wyznaczyć organ odpowiedzialny za dopełnienie odnośnych obowiązków. Biorąc pod uwagę struktury instytucjonalne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia więcej niż jednego organu, jeżeli uznają to za niezbędne”.

(4) Art. 2 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy w sprawie OOS.

3.2. OOS i inne przepisy UE

Istnieją przedsięwzięcia, w odniesieniu do których obowiązek przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynika zarówno z dyrektywy w sprawie OOS, jak i z aktów prawodawstwa UE innych niż dyrektywa siedliskowa (np. z ramowej dyrektywy wodnej lub z dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych). W takich przypadkach państwa członkowskie mogą zastosować procedurę skoordynowaną, procedurę wspólną, albo połączyć ze sobą obie te procedury. W takich okolicznościach państwo członkowskie nie ma obowiązku optymalizowania ocen oddziaływania na środowisko.

Tytułem przykładu niektóre przedsięwzięcia wymienione w dyrektywie w sprawie OOS mogą oddziaływać na gatunki chronione i siedliska na obszarach Natura 2000 lub wywoływać zmiany w jednolitych częściach wód. Przedsięwzięcia obejmujące instalacje wymienione zarówno w dyrektywie w sprawie OOS, jak i w dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych podlegają wymogom obu dyrektyw. O ile jest to możliwe, procedury oceny należy realizować z wykorzystaniem procedury wspólnej, co pozwala zwiększyć wydajność gromadzenia danych, konsultacji społecznych i samego procesu oceny.

4. Optymalizacja ocen środowiskowych: najlepsze praktyki

4.1. Sporządzanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

Treść raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być różna w różnych przypadkach i zależy od cech charakterystycznych przedsięwzięcia oraz elementów środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem. Dane i informacje uwzględniane przez wykonawcę w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko muszą być zgodne z załącznikiem IV dyrektywy w sprawie OOS⁽¹⁾. Informacje zawarte w innych ocenach oraz wyniki takich innych ocen, których przeprowadzenie jest wymagane na mocy przepisów UE lub przepisów krajowych, mogą – w stosownych przypadkach – zostać wzięte pod uwagę w celu uniknięcia powielania ocen. Stosowne przepisy obejmują „odpowiednią ocenę” przeprowadzaną na mocy dyrektywy siedliskowej, dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych i ramowej dyrektywy wodnej.

Zważywszy jednak na różnice między zakresem OOS a zakresem odpowiedniej oceny, informacje mające znaczenie dla odpowiedniej oceny oraz dotyczące jej stosowne wnioski muszą być jasno określone w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Informacje zgromadzone w toku procedury OOS nie mogą zastępować informacji zebranych w celu przeprowadzenia odpowiedniej oceny, ponieważ żadna z tych procedur nie zastępuje drugiej.

Określenie zakresu i poziomu szczegółowości informacji dotyczących środowiska, które mają być złożone w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (tj. ustalenie zakresu) jest opcjonalne. Właściwy organ musi jednak wydać opinię na temat zakresu i poziomu szczegółowości informacji, które mają być uwzględnione przez wykonawcę w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jeśli wykonawca wystąpi o taką opinię. Specjalną uwagę zwraca się na szczególne cechy przedsięwzięcia, w tym na jego lokalizację, charakterystykę techniczną i prawdopodobny wpływ na środowisko⁽²⁾.

Ustalanie zakresu może być użyteczne wówczas, gdy procedurę wspólną i skoordynowaną, które są wymagane przez odnośne dyrektywy, można realizować w różnych wariantach. Tytułem przykładu ocenę oddziaływania na środowisko i odpowiednią ocenę można przeprowadzać albo w ramach procedury wspólnej, albo skoordynowanej. W stosownych przypadkach mogą one zostać uzupełnione o oceny, o których mowa w ramowej dyrektywie wodnej i dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych. Oceny, o których mowa w ramowej dyrektywie wodnej i dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych, mogą być przeprowadzane łącznie z oceną oddziaływania na środowisko i odpowiednią oceną lub być z nimi skoordynowane.

W celu zapewnienia wysokiej jakości informacji dotyczących środowiska zalecane jest, aby ustalenie zakresu było obowiązkowym etapem przeprowadzania zoptymalizowanych ocen. Wprowadzenie odpowiednich ram czasowych ustalania zakresu może pomóc przy optymalizowaniu ocen. Ustalanie zakresu jest użyteczne także dla wykonawcy przedsięwzięcia, gdyż zapewnia przejrzystość i pewność prawa. Wczesny etap koordynacyjny, w którym uczestniczą właściwe organy, społeczeństwo oraz wykonawca i który jest realizowany jeszcze przed rozpoczęciem oceny oddziaływania, pozwala więc uprościć cały proces i zidentyfikować wszelkie problemy już od samego początku.

W przypadku stosowania procedury skoordynowanej, optymalizacja pozwala wykonawcy koordynować gromadzenie danych i zarządzanie procedurami wymaganymi w ramach różnych ocen środowiskowych. Najlepiej byłoby, gdyby zajmował się tym powoływany doraźnie koordynator lub wyznaczony właściwy organ. W takim przypadku możliwe byłoby koordynowanie sporządzania poszczególnych raportów.

Zaleca się, aby organy krajowe utworzyły krajową lub regionalną bazę danych zawierającą informacje określające stan ochrony środowiska przed realizacją przedsięwzięcia. Przykładowo elektroniczny system zgłoszeń lub internetowa platforma wymiany informacji mogłyby się przyczynić do łatwiejszego zebrania w jednym miejscu zasobów udostępnionych w celu gromadzenia i rozpowszechniania danych.

Jeśli ocena oddziaływania na środowisko (OOS) i procedura odpowiedniej oceny są realizowane w ramach procedury wspólnej uzupełnionej o procedurę skoordynowaną w odniesieniu do innych mających zastosowanie ocen, można połączyć ze sobą procedurę wspólną i skoordynowaną. W zależności od wyniku uzyskanego w toku ustalania zakresu oraz charakteru przedsięwzięcia najlepszym rozwiązaniem może się okazać sporządzenie jednolitego, kompleksowego raportu dotyczącego środowiska.

⁽¹⁾ Art. 5 zmienionej dyrektywy w sprawie OOS.

⁽²⁾ Art. 5 ust. 2 zmienionej dyrektywy w sprawie ocen oddziaływania na środowisko (OOS).

WYTYCZNE DOTYCZĄCE SPORZĄDZANIA RAPORTU O ODDZIAŁYWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO

- Wykonawcy powinni zacząć gromadzić dane możliwie jak najszybciej na etapie przygotowywania przedsięwzięcia, z wykorzystaniem porad otrzymanych od właściwych organów.
- Ustalanie zakresu jest dobrą praktyką niezależnie od tego, czy odbywa się w ramach procedury wspólnej lub skoordynowanej, czy też w ramach procedury łączącej je w sobie. W ten sposób można łatwiej określić zakres i treść ogólnego raportu dotyczącego środowiska i zapewnić spójność informacji, które mają być przekazywane na podstawie różnych ocen środowiskowych.
- Jeśli państwo członkowskie zdecyduje się na procedurę wspólną, najlepiej byłoby gdyby raport dotyczący środowiska sporządzono jako jednolity dokument zawierający wszystkie niezbędne informacje i wnioski. Powinien on uwzględniać szczególne cechy każdej oceny środowiskowej, która ma zostać przeprowadzona dla przedsięwzięcia.
- Jeśli państwo członkowskie zdecyduje się na procedurę skoordynowaną, wykonawca może sporządzić więcej niż jeden raport dotyczący środowiska. Na późniejszym etapie mogą one zostać skonsolidowane w jednolitym dokumencie. Alternatywnie można skoordynować ich treść.

4.2. Konsultacje i udział społeczeństwa

Udział społeczeństwa to kluczowy etap procedury OOS, który jest zgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami UE wynikającymi z konwencji z Aarhus⁽¹⁾. W dyrektywie w sprawie OOS określono wiążące wymagania dotyczące udziału społeczeństwa⁽²⁾. Ramy czasowe konsultacji z zainteresowaną społecznością, dotyczących raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, nie mogą być krótsze niż 30 dni⁽³⁾. Zapewnienie udziału społeczeństwa w ocenach środowiskowych pozwala na zachowanie skutecznej hierarchii konsultacji w zależności od specyfiki danej oceny. Dobrą praktyką jest informowanie i angażowanie społeczeństwa już od samego początku procedury oceny środowiskowej, tj. od etapu ustalania zakresu. Powyższe dotyczy także procedur ocen realizowanych na mocy dyrektywy siedliskowej.

W przypadku procedury wspólnej jednolity raport dotyczący środowiska należy udostępnić publicznie w rozsądnym czasie. Społeczeństwu należy zapewnić skuteczne możliwości udziału w procedurach podejmowania decyzji dotyczących środowiska⁽⁴⁾.

W przypadku procedury skoordynowanej wyznaczony organ odpowiedzialny za koordynację może dopilnować, aby społeczeństwo miało dostęp do informacji i możliwość uczestnictwa w sposób wskazany w art. 6 ust. 3 i 4 dyrektywy w sprawie OOS i innych aktach prawodawstwa UE przewidujących konsultacje społeczne i udział społeczeństwa, równoległe z informacjami opracowywanymi na mocy dyrektywy w sprawie OOS.

WYTYCZNE DOTYCZĄCE KONSULTACJI I UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA

- Na różnych etapach zoptymalizowanych procedur środowiskowych powinna istnieć możliwość planowania udziału społeczeństwa i konsultacji społecznych. Zaleca się wczesne zaangażowanie społeczeństwa, tj. na etapie ustalania zakresu.
- Jeśli w związku z przeprowadzanymi ocenami wymaganych jest kilka konsultacji społecznych, to powinny się one odbywać albo w ramach jednolitej zintegrowanej procedury konsultacji, albo w ramach procedur skoordynowanych.
- Określenie rozsądnych maksymalnych ram czasowych informowania społeczeństwa i przeprowadzania konsultacji społecznych upraszcza procedurę i czyni ją bardziej wydajną z korzyścią zarówno dla właściwych organów, jak i dla wykonawców.

4.3. Podejmowanie decyzji

W przeciwieństwie do dyrektywy w sprawie OOS art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej stanowi, że wyniki „odpowiedniej oceny” mają charakter wiążący w odniesieniu do udzielania zezwolenia na inwestycję. Oznacza to, że właściwe organy mogą zatwierdzić przedsięwzięcie jedynie wówczas, gdy w ramach „odpowiedniej oceny” zostanie wykazane, że nie wpłynie ono niekorzystnie na dany obszar Natura 2000.

Jeśli przedsięwzięcie wymaga jednoczesnego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i odpowiedniej oceny, zastosowanie ma procedura wspólna lub skoordynowana. Doświadczenie pokazuje, że procedura wspólna obejmująca zarówno ocenę oddziaływania na środowisko, jak i odpowiednią ocenę, pozwala zapewnić lepszą jakość oceny

⁽¹⁾ Jest to wymagane na mocy Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska EKG ONZ (konwencji z Aarhus), której stronami są UE oraz państwa członkowskie.

⁽²⁾ Przepisy w sprawie udziału społeczeństwa znajdują się także w ramowej dyrektywie wodnej i dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych. Państwa członkowskie muszą zapewnić zgodność z tymi przepisami w stosownych przypadkach.

⁽³⁾ Art. 6 ust. 7 zmienionej dyrektywy w sprawie OOS.

⁽⁴⁾ Art. 6 zmienionej dyrektywy w sprawie OOS.

i stanowi zalecany sposób przeprowadzania tych obu ocen. W związku z tym w przypadku udzielenia lub nieudzielenia zezwolenia na inwestycję w odniesieniu do przedsięwzięcia podlegającego ocenie zarówno na mocy dyrektywy w sprawie OOS, jak i art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej zaleca się, aby decyzji takiej towarzyszyła informacja na temat odpowiedniej oceny; sama decyzja musi być też zgodna z wynikami odpowiedniej oceny (lub z wymogami art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, który ma zastosowanie w konkretnych okolicznościach ⁽¹⁾).

W przypadku gdy w decyzji w sprawie OOS przewidziane są środki mające na celu uniknięcie znaczącego negatywnego wpływu na środowisko, zapobieżenie mu lub ograniczenie go, a także w miarę możliwości zrównoważenie tego wpływu, oraz procedury dotyczące monitorowania takiego wpływu, zaleca się – w kontekście zoptymalizowanych ocen środowiskowych – uwzględnienie informacji dotyczących rozwiązań alternatywnych i środków łagodzących, a w stosownych przypadkach, zidentyfikowanych środków kompensujących w odniesieniu do obszarów Natura 2000.

WYTYCZNE DOTYCZĄCE PODEJMOWANIA DECYZJI

- Wspólna procedura OOS i odpowiedniej oceny pozwala zapewnić lepszą jakość, ponieważ obejmuje także konsultacje społeczne. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia lub nieudzielenia zezwolenia na inwestycję zaleca się więc uzupełnienie decyzji o informacje na temat „odpowiedniej oceny” oraz zapewnienie, aby sama decyzja była zgodna z wynikami tej oceny.
- Decyzja podejmowana w następstwie zoptymalizowanej oceny środowiskowej może również obejmować informacje dotyczące rozwiązań alternatywnych i środków łagodzących, a w stosownych przypadkach, zidentyfikowanych środków kompensujących w odniesieniu do obszarów Natura 2000 w kontekście odpowiedniej oceny lub w ogólnym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, jeśli w następstwie „odpowiedniej oceny” okaże się, że nie można wykluczyć niekorzystnych skutków, możliwe jest wydanie zezwolenia pod warunkiem spełnienia pewnych określonych i surowych warunków (brak rozwiązań alternatywnych, istnienie powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, zidentyfikowanie środków kompensujących szkodę, które są konieczne do zapewnienia ochrony ogólnej spójności sieci Natura 2000). W takim przypadku należy poinformować Komisję, która w pewnych okolicznościach wydaje opinię.